

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	
Pe un an	50 Lei
Pe jumătate de an	25
Pe un pătrar de an	12 $\frac{1}{2}$
Un număr	1 Leu.
Pentru străinătate pe un an	80 Lei.

Manuscrisele nu se inapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficioase, concurse edicte etc. publicate, de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 60 Lei, până la 200 de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei

Iarăși concordatul.

Di Al. Lăpădatu, ministrul Cultelor, a acordat la Paști reprezentanților presei din Cluj un interview, în care s'a ocupat și cu chestiunea concordatului. Referitor la concordat — după ziarul „Infrățirea” — dl ministru a spus următoarele lucruri vrednice de a fi reținute:

Guvernul s'a pus de acord asupra punctelor de căpetenie ale concordatului, prin care poziția bisericii catolice, ce prevăște îndeosebi ierarhia ei viitoare și numirea episcopilor, va fi întocmită potrivit situației politice schimbate prin constituirea Statului român întregit și a intereselor naționale ale acestuia.

Convorbiri în această privință, au avut loc cum știți, la București, între reprezentantul Vaticanului, Monseniorul Dolci, și delegatul guvernului nostru, dl Constantin Banu, fostul ministru al Cultelor.

Cum însă Nunciul apostolic nu are puteri depline pentru tratative definitive, aceste rămân a se continua și finaliza la Roma, unde dl Banu va pleca în curând.

Acțiunea clerului ortodox împotriva Concordatului ar fi îndreptățită numai întru cât ar exista motive serioase de temere, că prin încheierea concordatului s'ar cauza prejudicii situației actuale și viitoare a bisericii noastre naționale.

Ori, acesta este exclus. *Constituția determină în modul cel mai precis poziția bisericii ortodoxe față de celelalte culte și egalitatea tuturor acestora în ce privește drepturile și datorile lor. Nu poate fi deci vorba, ca prin concordat să se creeze bisericii catolice o situație mai deosebită, privilegiată față de aceste culte, necum față de biserica ortodoxă.*

Incheierea concordatului e impusă — ori ce spirit rezonabil și obiectiv trebuie s'o recunoască — de rațiuni de Stat și e reclamată de noua ordine confesională, pe care România e datoare s'o întrunească în launtrul ei, pentru conviețuirea frățească și sub acest raport al națiunii și bi-

sericii dominante în Stat cu națiunile și confesiunile minoritare.

Prin concordat și prin viitorul regim al cultelor, care va fixa și poziția celorlalte confesiuni — cu organizațiuni regnicolare — în Stat, bisericile lui Christos existente azi în România vor fi desfăcute, desigur, dela ori cari interese stree-misiunii lor spirituale și culturale.

Sinodul eparhial

al diecezei ortodoxe române a Caransebeșului, periodul XX, sesiunea I, convocat la Caransebeș pe Duminica Tomii, 21 Aprilie (4 Maiu) 1924.

ȘEDINȚA III.

ținută Luni în 22 Aprilie (5. Maiu), la orele 11. a. m.

Președinte: P. S. Sa Domnul Episcop diecezan **Dr. Iosif Tr. Badescu.**

Notar: **Petru Fotoc.**

17. Se cetește protocolul ședinței I. și se verifică.

18. Presidiul prezintă.

a) Memoriul Sinodului protopresbiteral al tractului Oravița în chestia sectei baptiste.

Se predă comisiunei bisericești.

b) Rugarea fostului capelan în Greovaț Valeriu Opreat, pentru a i-se da o parohie.

Se predă comisiunei bisericești.

c) Hotărârea Comitetului și Sinodului protopresbiteral al tractului Oravița, ca să se dea protopresbiterului Oraviței și sesiunea parohială din Ticvaniul mic.

Se predă comisiunei bisericești.

18. Deputatul Dr. Valeriu Branice prezintă arătarea mai multor credincioși din Greovaț, contra preotului de acolo George Popa.

Se predă comisiunei bisericești.

19. P. S. Sa Domnul Episcop propune, ca în comisia bisericească să se coopteze și vechiul sinodal: deputatul Dr. Aurel Oprea.

Se primește.

20. Comisiunea verificatoare prin raportorul ei George Labonțiu, referază asupra protestului alegerii deputatului Iancu Conciatu din cercul electorale XIX. Bozovici și propune, iar Sinodul decide:

Pe lângă respingerea protestului lui Andreiu Imbrea și consoții, alegerea deputatului Iancu Conciatu se verifică.

21. Acelaș raportor rezează asupra protestului contra alegerii de deputați mireni din cercul IX. Fișez. La propunerea comisiunii, Sinodul decide:

Pe lângă respingerea protestelor date de Romul S. Molin și Patrichie Rămneanțiu, alegerea deputaților George Popoviciu și Ioan Penția se verifică.

22. Acelaș raportor rezează asupra protestului în contra alegerii de deputați mireni din cercul XI. Răcăjdia. La propunerea comisiunii, Sinodul decide:

Pe lângă respingerea protestului lui Dimitrie Crăciunel și consoții, alegerea deputaților Ioan Cimponeriu și Dr Nestor Porumb se verifică.

23. Acelaș raportor referă asupra protestului contra alegerii de deputat mirean a lui Alexandru Buțiu, în cercul XVII. Teregova.

La propunerea comisiunii, Sinodul decide:

Se invită Consistorul diecezan, să ordoneze cercetare în chestiunea scrutiunului efectuit în acest cerc electoral, rămânând în suspens verificarea ambilor deputați.

24. Referitor la concediile cerute, la propunerea aceluiș raportor,

Deputaților: Dr Mihail Groșian, Ioan Marila, Sebastian Olariu și Dr Alexandru Popoviciu se acordă concediu pe întreaga durată sesiunii; iar deputaților Cornel Milutinovits, Dr. Petru Cornean și Iuliu Vuia pe câte două zile.

25. Raportorul comisiunii bisericești, Dr. Vasile Loichița, referă asupra raportului general al Consistorului diecezan, ca Senat bisericesc, pe a. 1923.

La propunerea comisiunii:

Raportul se ia în general la cunoștință și se alătură la protocol sub litera C.

În special Sinodul eparhial:

1. ad. I. și II. ia act. cu supunere omagială de vizita Majestății Sale gloriosului nostru Rege eliberator Ferdinand I., precum și a Alteței Sale Regale Principelui Moștenitor Carol, asigurând iubita noastră Casă Domnitoare, că biserica noastră ortodoxă, precum și credincioșii ei, vor păstra cu credință sentimentele lor de omagială supunere și de înăscutul dinasticism și în viitor.

2. ad. IV. Sinodul eparhial ia act cu vie mulțumire despre înalta distincție a Prea Sfinției Sale Episcopului diecezan Dr. Iosif Traian Badescu, precum și a Prea Sfinției Sale Arhiepiscopului vicar episcopesc Filaret Musta — și exprimă adânc simțita sa mulțumită Majestății Sale Regelui, Înaltului Guvern, precum și Ministrului de Culte Alexandru Lăpădatu, carele a descins la fața locului, conferind aceste înalte distincțiuni bărbaților binemeritați pentru biserică și neam.

3. ad. VI. Ia act cu mulțumită despre activitatea intensivă dezvoltată de Consistorul diecezan în interesul credincioșilor bisericii noastre de peste linia demarcațională, din regatul Sârbo-Croato-Sloven, și invită atât pe Prea Sfinția Sa Domnul Episcop, cât și pe Consistorul diecezan, că cu deplina lor autoritate să intervină la Înaltul Guvern ro-

mân, ca aceasta pentru viitor — pe cale diplomatică — să asigure pe seama credincioșilor noștri amintiți o și mai intensivă vieată bisericească și școlară română.

4. ad. XVI. Ia act și aprobă cu bucurie hotărârea Consistorului diecezan, prin sare s'a hotărât complectarea cursurilor teologice cu anul al patrulea, cu începerea anului școlar 1924/1925, invitând Consistorul diecezan, ca folosindu-se de concursul tuturor bărbaților luminați din dieceză, deja de acum să pregătească reorganizarea astfel, ca pe viitor elevii să fie împărțiți de cea mai ridicată educație religioasă morală.

5. ad. XX. Se invită Consistorul diecezan, ca să insiste la forurile competente, ca delegația congresuală să-și reieie cât de curând activitatea.

26. Acelaș raportor referă asupra raportului Consistorului, referitor la reactivarea parohiei a doua redusă din Silha.

Sinodul eparhial decretează parohia a doua din Silha de reactivată.

27. Acelaș raportor referă asupra raportului Consistorial, referitor la reactivarea parohiei reduse din Boldur.

Sinodul eparhial decretează reactivarea parohiei reduse din Boldur.

28. Acelaș raportor referă asupra rugării lui Nestor Iacobescu și consoții din Teregova, pentru îndeplinirea parohiei a doua de acolo.

Se transpune Consistorului diecezan spre competență hotărâre.

29. Acelaș raportor referă asupra raportului Consistorului diecezan, privitor la rugarea profesorului Dr. Moise Ienciu, pentru a i-se prelungi concediul până la finea anului 1924.

Sinodul eparhial, apreciind serviciile ce le aduce bisericii prof. Dr. Moise Ienciu, în calitate de inspector general în Ministerul Cultelor și Artelor, încuviințează prelungirea concediului cerut, până la finea anului 1924.

30. Raportorul comisiunii speciale, deputatul Dr. Iuliu Coste, referă asupra raportului Consistorului diecezan în cauza reformei agrare.

La propunerea comisiunii:

Sinodul ia la cunoștință raportul Consistorului diecezan, relativ la măsurile luate pentru scutirea de expropriere a sesiunilor reduse și la improprietărea comunelor bisericești și roagă Consistorul diecezan, ca să fie cu aceeași vigilență la actele de improprietăre ce vor obveni, până la improprietărea tuturor comunelor bisericești.

31. Acelaș raportor referă asupra raportului Consistorului diecezan, referitor la modul de plătire a retribuțiilor preoților și ale funcționarilor din centrul eparhiei, proiectat de Înaltul Guvern.

Sinodul ia la cunoștință și aprobă demersurile PP. SS. Arhiepiscopului, pentru menținerea modalității de plată de până aci și-i roagă, ca să ceară insistent și pe mai departe susținerea dispozițiilor vechi.

Anunțându-se ședința proximală pe după amiază la ora 5, ședința prezentă se închide.

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.
președinte.

ing. **Petru Fotoc** m. p.
notar.

Dela înmormântarea marelui mecenat I. G. Bibicescu

Cuvântarea Dlui profesor Ioan St. Paulian rostită în numele Comitetului central al „Bibliotecii I. G. Bibicescu” în fața Bibliotecii.

*Prea Sfințite Stăpâne,
Indurerată asistență,*

Astăzi s'a prohodit și potrecem până la mormânt pe unul din puținii aleși, pe care ursitele hotărât-au, ca din strădania lui, din lumina minții lui, să răspândească prin scris și fapte ideile și soluțiunile cele mai priincioase nevoilor țării și neamului său.

Din nesecatul său izvor de înțelepciune și bunătate, eșit-a apa vie de iubire pentru binele tuturor. Călăuzit de cele mai înalte idealuri, trudit-u-s'a o vieață întreagă pentru realizarea lor. Și statornic în credință, a biruit.

A înțeles puterea indiscutabilă ce poate s'o aibe presa într'un stat, și alături de marele său învățator C. A. Rosetti și alții, și-a pus în slujba condeiului concepțiile cele mai democratice bazate pe *dreptate, libertate și fraternitate*; pe maximile: *Luminează-te și vei fi. Voiește și vei putea.*

Șaraci în țară bogată văzând pe bieții români, exploați și pângăriți de toată pleava hărăpăreților aduși de cele patru vânturi la noi, ca un divin salahor muncit-a zi cu zi, pentru o cât mai statornică îndrumare și ridicare economică a poporului, din care s'a născut.

Cunoscător profund al comorilor, care ne-au păstrat individualitatea noastră etnică, care a făcut podoaba și mândria noastră națională, a dat o deosebită atențiune folklorului românesc, adunând cu o deosebită minuțiozitate și religiozitate cântece, legende și snoave de prin Ardeal și Maramureș, fără a schimba nimic din originalitatea lor.

Și pe când alții asvârleau produsul muncii sau avutului lor în satisfacțiuni atât de deosebite, dar și atât de nefolositoare pentru binele general, el ca o albină vrednică de preamărire adună clipă cu clipă, carte cu carte, strângând aproape 30.000 de volume pe cât de rare, pe atât de prețioase, și dând din candela sufletului său luminat noui lumini, cari radiează până în cele mai depărtate și modeste sate ale Mehedințului și Banatului.

Aci este altarul ridicat de el. Aci arde lumina, care nu se stinge nici odată.

Veniți de luați lumină, toți câți înțelegeți rostul slovei. Veniți voi, copii cu suflete curate, la acest altar și luminați-vă, ca și voi, la rândul vostru, să luminați pe cei din jurul vostru. Veniți și voi, îmbogățiți prin muncă sau noroc, și treziți-vă din deșertăciunea deșertăciunilor și luați învățăminte dela cel ce stă neînsuflețit înaintea noastră și pătrundeți-vă de adevărul evanghelic, că voi trebuie să chivernisiți spre cele bune avutul vostru, că vieța este o datorie. Plecați urechile voastre la rugăciunile acelora ce vă cer pentru binele general. Din contribuțiile voastre înălțați instituțiuni, care de-apururea

să facă numele vostru pomenit. Sprijiniți tinerele talente și energii, căci nu puteți tăgădui nici imensitatea foloaselor ce-ați aduce și nici bănuți lipsa de grațitudine.

Priviți, mii de suflete stau sub povara celei mai neprihănite dureri pentru pierderea lui. Izvoare de lacrimi de recunoștință înecă ochii tuturor.

Priviți, cum întreg Banatul este reprezentat aci, dela veneratul și vrednicul protopresbiter P. O. Domn Andrei Ghidiu, distinsul cărturar Domn Dr. Petru Barbu, rectorul Academiei de teologie, harnicul secretar consistorial Domn Preot Romul G. Ancușă, — reprezentanții Prea Sfințitului Episcop al Caransebeșului, Domnul Dr. Iosif Traian Badescu; onorații preoți, profesorii, învățători și până la inimoșii și bunii țărani, însoțiți de soțiile și copilașii lor, stau adânc îndurerăți în mijlocul nostru. Iar din partea vestiților cântăreți bănățeni, venit-a floarea teologiei, nădejdea viitorului lor cler, ca prin glasurile lor să mărturisească cinstita lor durere și să invoace mila Celui Preainalt pentru odihna sufletului marelui nostru dispărut.

Clopotele sfintelor biserici din satele în care s'au așezat bibliotecile lui, spintecă vazduhul cu sunetul lor tânguitor, pentru ireparabila pierdere ce toți simțesc.

Binecuvântată fie chibzuința, ca și strădania ta. Noi cei din Comitetul Bibliotecii tale ne închinăm cu smerenie pentru osârdia ta și pentru moștenirea ce ne-ai lăsat. Și dacă nu găsim cuvinte, prin care să talmăcim adâncă noastră jale, te asigurăm, că comoara ta vom păstra-o cu toată sfințenia, o vom mări și vom face pe câți mai mulți să ia lumină din lumina, ce tu ne-ai lăsat.

Sinodul din Arad.

La Arad, după cum am fost anunțat și noi, Sinodul eparhial a fost dizolvat din motivul, că deputații nu s'au putut întruni, căci mai mulți de jumătate din numărul deputaților declarați aleși au renunțat la mandatele lor.

Dintre cei 50 deputați declarați aleși (căci în 5 cercuri electorale nu s'a ținut scrutinul) 16 deputați din cler și 11 deputați mireni au renunțat la mandatele lor pe lângă câte o adresă, pe care au înaintat-o prezidiului Sinodului.

Nu cercetăm și nici nu avem intenția să ne pronunțăm asupra motivelor, cari se invocă în aceste adrese — proteste. — Totuși, pentru profundul duh bisericesc, cu care reprezentanții clerului eparhiei Aradului i-și arată îngrijorarea lor, ne vedem îndemnați să reproducem și noi protestul deputaților din cler în cele următoare:

Preasfințite Domnule Episcop!

Lucruri și împrejurări din afară, pe cari nu le putem concorda cu *conștiințele noastre de preoți* și cu practicile vieții noastre constituționale-bisericești, ne determină să Vă facem împărtășirile următoare:

Având să se facă alegerile pentru acest

rarea Sinodului eparhial, Administrația politică și mai ales cea din județul Arad, începând dela prefectul județului și până la notarii satelor, dimpreună cu unele din organele polițiale de stat s'au amestecat în alegeri, pe față și într'un mod neobișnuit de silnic până acum, violând libertatea morală și constituțională a credincioșilor alegători. Inșiși alergătorii au fost terorizați în unele părți ale diecezei, prin fel și fel de presiuni, să-și deie votul pentru „candidații partidului liberal“, după cum se spunea deschis. Pentru caz de acomodare li se puneau în vedere halături pământești, și repressiuni în caz de-a nu vota cum li se cerea. Ca agenți, cari să presioneze până și prin bisericile noastre cu privilegiul sinoadelor parohiale electorale, au fost trimise persoane oficiale, dintre cari unele erau nu numai de alte credințe, ci și din alte limbi. Până și unii din preoții noștri încă au fost puși în fața tentativelor, cari taie adânc nu numai în libertatea lor morală, ci și în demnitatea lor preotească. Au fost adecă citați pe la prefectura județului Arad, pentru a fi determinați să voteze și să lucre pentru reușita unor candidați designați de un conciliabul politic administrativ.

Ne restrângem, Preasfințite D-le Episcop, să Vă indicăm numai simplu și în termeni generali, aceste tentative, notorice de altfel, fiindcă s'au ventilat și în publicitate. De aceea cel mult dacă vom releva un fenomen nou și dureros, ca rezultat al atâtor alegeri influențate în mod nelegiuit: *Ca reprezentanți în Sinod ai dreptcredincioșilor noștri creștini* au fost aleși și atari oameni, despre a căroră tragere de inimă pentru cele bisericesti n'am auzit până aci de fel. Ba unii sunt de aceia, cari în viața lor nu calcă nici pragul sfintei biserici, ori sunt rău porniți chiar împotriva așezămintelor ei și împotriva învățăturilor ei de credință.

În chipul acesta rolul organelor politice-administrative și polițiale, cari ni-au influențat alegerile sinodale, este *de două ori funest, vătămând* ele, în aceeași vreme, *spiritul pozitiv de largă și dreaptă libertate morală*, care stă la temelia afirmării libere a organizației noastre bisericesti și *tulburând și concepțiile morale, liber practizate* până aci în viața noastră bisericască.

Peste aceasta fațășă și dublă jignire, care ca proporții stă fără precedent în analele eparhiei Aradului, subsemnații nu putem trece, fără de a ne fixa atitudinea în concordanță cu învățătura Mântuitorului Christos, ai cărui slujitori suntem.

La temeliile bisericii Sale, Domnul și Mântuitorul nostru a pus libertatea, care, după cuvântul apostolului, trebuie să lucreze și în oameni și prin oameni. „Au nu știți că sun-

teți casa lui Dumnezeu și Duhul lui Dumnezeu locuiește întru voi?“ (I. Cor. III 16). „Voi la slobozenie -- libertate -- v'ați chemat fraților, numai să nu dați slobozenia voastră spre prilej trupului“ (Gal. V 13). Această libertate, care pleacă dela Domnul Christos și duce către Dânsul, este pusă și la temelia vieții noastre constituționale bisericesti.

De aceea în ședința dela 7/19 Octomvrie 1868 a primului Congres național-bisericesc, care ni-a votat Statutul Organic, ca o Magna Charta Libertatum în întreagă Biserica Răsăritului, însuși mitropolitul Andreiu Șaguna spunea la încheierea Congresului următoarele: *„Toți suntem împreună lucrători a unui Dumnezeu prin organizația noastră statutară și că „este o libertate pe bază pozitivă în asociațiunea noastră bisericască“.*

Așa s'a zis atunci, când s'au pus temeliile vieții noastre constituționale bisericesti. Iar azi vedem, că libertatea pozitivă a bisericii, libertate izvorâtă din Dreptul Divin și ocrotită prin Legi de Stat, ni-s'a violentat prin siluirea alegerilor mirenești și prin încercare de a influența și alegerile preotești. În chipul acesta noi ne vedem stânjenii în misiunea noastră de împreună lucrători ai lui Dumnezeu, iar locul libertății electorale-constituționale și al muncii armonice pentru înflorirea bisericii și a vieții creștinești, tinde acum să-l acapareze sumuțările vinovate dintre frați și împărecherile detestabile de ordin pământesc, precum și silnicii incompatibile cu sfințenia și cu rostul bisericii. Cu un cuvânt vedem, cum vinovata slujire *„spre prilej trupului“ — adecă patimile izvorâte din vrayba politică, prin cari se subminează pacea și fericirea țării și a cetățenilor ei — pășește îndrăzneț să între acum și în „sfânta sfintelor“ Neamului nostru !*

În vederea acestei primejdii, noi îndatorați Domnului Christos și sfintei Sale Biserici prin hirotonie și prin jurământul preotesesc, nu putem avea decât numai o singură atitudine și anume:

Oricine, prin orice fel de mijloace și ori când ar violenta libertatea morală și constituțională a noastră și a Bisericii noastre, întră pentru noi în prevederile cuvântului Sf. Apostol Pavel (Gal. I. 8.): „Că măcar și noi sau înger din ceriu de vă va binevesti vouă afară de ceea ce am binevestit vouă, anatema să fie“.

Drept aceea — *fără privire la credințele politice ale altora sau chiar și ale noastre*, — noi detestăm orice fel de pornire care alterează libertatea noastră bisericască, izvorită din Drept divin și ocrotită prin Legi de Stat. Noi protestăm împotriva oricărui spirit de partid politic și de oricare natură, prin care se tinde de a se

introduce în Sf. Biserică spiritul de Corintenism, spre anihilarea spiritului de armonică conlucrare de până aci sub steagul Mântuitorului nostru Isus Christos și al Statului nostru organic.

De aceea, în semn de protest împotriva violentării constituției noastre bisericești și a libertății credincioșilor noștri, precum și împotriva duhului zavistnic, care vrea să se furișeze acum și în viața noastră bisericească, — subsemnații punem la mâinile Pr. Sf. Voastre, ca și Episcop și prezident al Sinodului eparhial, mandatele noastre de deputați sinodali, rugându-Vă cu adânc respect:

Să binevoiiți a lua contactul cu organele superioare bisericești, spre a reclama: să nu se mai aducă pe viitor o asemenea necinsteire numelui Domnului nostru Isus Christos și Legii noastre bisericești.

Arad, la 21 Aprilie st. v. 1924.

Urmează semnăturile celor 16 deputați din cler.

Ș T I R I

Consistor plenar. Consistorul diecezan s'a întrunit în ședința plenară Miercuri, în 1/14. Mai a. c., sub prezidiul Prea Sfințitului Episcop diecezan Iosif.

Prezenți au fost asesorii ordinari: P. S. Sa. Arhierul și vicarul episcopesc Filaret Musta, Dr. C. Cornean, Ioan Penția, Aurel Moaca, asesorii onorari: Andrei Ghițiu, George Popovici, Spiridon Șandru, Dr. Iosif Ieremia, Dimitrie Murariu, Petru Bernaz, Dr. Dimitrie Cioloca, Alexandru Buițiu, Dănilă Ilieșcu, Dr. George Labonțiu, Dimitrie Sgăverdia, fiscalul consistorial Dr. Nicolae Ionescu și secretarul consistorial Romul G. Ancușa.

Nouii aleșii asesori au depus jurământul, apoi s'au promulgat concluzele sinodale, transpunându-se senatelor respective. În chestiunea opțiunii de acții din noua emisiune a societății „Reșița” s'a decis, ca Consistorul diecezan să opteze acțiunile ce i-se cuvin.

† **Pavel Mioc**, parohul Vărădiei, a încetat din viață în 21 Aprilie (4 Mai) a. c., în al 69-lea an al vieții și al 44-lea al preoției sale cinștite. Odihnească în pace!

† **Teodor Stancoviciu**, director-conducător al societății „Industria de Lemne Borlova-Armenis”, a încetat din viață în etate de 48 ani la 3/16 Mai a. c., căzând jertfă unei groaznice explozii. Împreună cu dânsul și-a aflat moartea și funcționarul superior Arm. Kammermann, mecanicul Fr. Wanninger și lucrătorul Ioan Hamat din Prisian. Mai sunt încă 8 răniți, între cari 2 foarte grav.

Transmitem îndureratei familii și pe această cale adânc simțitele noastre condoleanțe!

Unificarea bisericească. Cetim în ziarele din Capitală, că în consiliul de miniștri din Sâmbăta trecută dl ministru Al. Lăpădatu a cetit consiliului proiectul de lege pentru unificarea administrativa a bisericii noastre ortodoxe române.

Consiliul a ales o delegație compusă din d-nii miniștri G. Mărzescu, Al. Constantinescu, dr. C. Angelescu, Al. Lăpădatu, I. Nistor și I. Inculeț. Această delegație a primit însărcinarea să examineze proiectul, să facă observațiile și modificările socotite necesare și după ce îi va da redactarea definitivă, să-l prezinte iarăși consiliului spre ratificare și investire cu formele pentru depunerea lui în parlament. Proiectul va fi depus la Cameră încă în această sesiune.

Automobil Club Regal Român aranjează și în anul acesta un concurs de turism pe parcursul: București—Dojna—Cluj—Deva—Caransebeș—Băile Herculane—Craiova—București în zilele de 2—9 Iunie a. c. st. n.

Inchiderea listelor concurenților se va face în ziua de 24 Mai a. c. Cei ce doresc a lua parte la acest concurs de turism să se adreseze direct A. C. R. R. din București.

La concurs va lua parte și A. S. R. Principele Moștenitor Carol. Se vor decerne și trei premii de câte: 100.000, 30.000 și 20.000 Lei.

Congresul „Societății. Ortodoxe” se va ținea în anul acesta la Craiova în zilele de 7 și 8 Iunie st. n. Preoțimea ortodoxă se face atentă, să dea o cât mai mare importanță acestei „Societăți”, care a dezvoltat o propagandă din cele mai extinse și mai cu succes pentru toate problemele religioase, de educație și a suveranității credinței noastre strămoșești.

La acest congres, suntem informați, că va participa o delegație specială a Comitetului central al „Asociației clerului Andrei Șaguna”.

Din eparhia noastră a Caransebeșului și-au anunțat participarea mai mulți preoți și o delegație însemnată de doamne și femei din popor, în frunte cu delegația din Mehadia, singura comună din eparhia noastră, care are o filială și care a realizat o mulțime de opere vrednice de laudă și de model pentru toate comunele noastre.

Fuziunea Iorga-Argetoianu. Duminică s'a proclamat la București fuziunea partidului naționalist-democrat de sub șefia dlui N. Iorga cu partidul poporului de sub șefia dlui C. Argetoianu.

Noul partid va purta numele de „partidul naționalist al poporului” și va avea la bază ideile politice și metodele democratice ale partidului naționalist-democrat, adoptându-se pentru partea economică părerile emise de dl Argetoianu și amicii săi.

Șeful noului partid va fi dl N. Iorga.

Ziarele „Îndrumarea” și „Neamul Românesc” au fuzionat, începând să apară sub titlul celui din urmă, carele va rămânea organul oficios al partidului.

3/15 Mai este ziua memorabilă și sfântă a Românilor ardeleni. În această zi asupriții iobagi valahi, în dorul lor de a sugruma jugul sclăviei, s'au adunat la Blaj și în adunarea națională de pe Câmpia Libertății au cerut independența națională.

De și cererile Valahilor n'au fost ascultate și de și prigonirile au continuat, totuși din această manifestare a voinței naționale a răsărit și să plămădit acel puternic suflu naționalist democrat, care ne-a apărat în contra pornirilor dușmanului străin și care a servit drept pildă și celorlalte naționalități asuprite din fostul imperiu habsburgic. Ca în totdeauna, și anul acesta aniversarea acestei zile s'a sărbătorit la Blaj în cadrul unor grandioase festivități, la care a participat o mulțime mare de oaspeți, între cari 25 licee și școli normale de băieți și 10 licee și școli normale de fete. S'au aranjat jocuri sportive, s'au ținut conferințe și s'a aranjat pelerinaj la mormântul eroilor din anul 1848.

Filiala Mehadia a „Societății Ortodoxe“ a decis în ședința sa ținută la 14 Mai st. n., să desvoalte o extinsă propagandă religioasă atât în Mehadia, cât și în satele învecinate.

Cheltuielile de propagandă le va acoperi societatea.

Prima descindere se va face la sărbătoarea „Pogorării Duhului Sfânt“ în comuna Valea-Bolvașnița.

Libertatea cultului baptist. Cetim în „Universul“: Ministerul Cultelor, ca să înceteze plângerile baptiștilor, a făcut cunoscut tuturor prefectilor din țară, că în limitele art. 22 din Constituție se lasă libertatea absolută cultului baptist.

Ministerul de interne, la rândul său, a comunicat prefectilor și celorlalte organe administrative, că fără aprobarea Ministerului Cultelor, să nu ia nici o măsură restrictivă în privința acestui cult.

Duminecă, la 14/27 Iulie a. c., se va ține la Orșova o interesantă și emoționantă sărbătoare a celor ce au fost internați și deținuți în anul 1914.

Se știe, că regiunea Orșova a dat pe primii martiri ai cauzei noastre naționale, când în ziua de 26 Iulie 1914 — în ziua declarării războiului mondial — au fost deținuți o șeamă de preoți, meșeriași, plugari și femei, dintre cari un număr însemnat își doarme somnul de veci în pământul scump al patriei iubite.

Se va oficia serviciu divin în sobor și parastas; se vor depune flori pe mormântul celor decedați și se va face și o vizită la penitenciarul din Caransebeș, punându-se aci o peatră comemorativă.

În vederea acestor festivități pioase se manifestă deja o deosebită simpatie și interes.

Cei cari vor să iee parte la acest act, să se anunțe părintelui Constantin Dure din Orșova.

Furturile și spargerile tot mai mult se înmulțesc în orașul nostru. În vremea din urmă, aproape nu este săptămână, în care să nu se poată înregistra o nouă spargere sau un nou furt.

Săptămâna trecută, în noaptea de 23 Aprilie (6 Mai) a. c., după ce păr. protopresb. Andreiu Ghidiu plecase la înmormântarea mecenatului I. G. Bibicescu, unde îl chema datorica, indivizi necunoscuți s'au introdus în casa, unde amenințând cu moartea pe d-l Dr. Const. Popasu, au furat peste 100.000 bani gata, aur și toate bijuteriile ce au aflat, — munca cinstită a acestor doi bărbați, cari mult au jertit pe altarul națiunii și al binelui comun. — Valoarea lucrurilor furate, între cari erau și obiecte de valoare istorică-națională, este aproape $\frac{1}{2}$ milion.

A fost vremea. Cu începere dela 15 Mai crt. nu se vor mai admite, ca oficiale, scutite de taxă, plicurile prezentate de autoritățile din țară, cari nu vor avea sigilul și adresa autorității scrisă în românește.

Plicurile cu adresele autorităților scrise în altă limbă vor fi supuse taxelor reglementare.

„Muzeul general Nicolae Cena“ în Băile-Erculane. Se știe, că defunctul general a adunat o mulțime de lucruri antice romane de pe locul castrului roman „ad Mediam“.

Generalul — prin testament — a dispus, ca colecțiunea sa să formeze un început de muzeu în Băile-Erculane.

Acest muzeu de abia în anul acesta s'a putut plasa și aranja cu cheltuiala „Comisiunii monumentelor istorice din Banat“ de sub prezidiul dlui dr Valeriu Braniște, fost șef de resort.

Cu organizarea acestui muzeu a fost însărcinat părintele Coriolan I. Buracu din Mehadia, care a și terminat cu lucrările de aranjare a acestui muzeu, unicul în locurile balneare. În legătură cu acest muzeu, părintele Buracu a pregătit și un istoric și catalog, dinpreună cu o cronică a Mehadiei. Avem informațiunea, că acest muzeu se va inaugura în timpul cel mai scurt, în cadrul unor mari festivități.

Ne bucură foarte mult, când vedem, că unii dintre preoții noștri — prin însușirile lor — să știu impune și pot produce lucruri, cari ne ridică prestigiul clerului nostru.

Și avem atâta nevoie de prestigiu!

Campania electorală s'a făcut în Germania mai ales prin telefonia fără fir. Mulți candidați au vorbit în punctele importante ale sectoarelor și au fost auziți de toți alegătorii, cari au voit s'asculte.

S'au descoperit urmele cetăților Sodomă și Gomora. Un erudit teolog american, dr. Kyle, scrie din Palestina ziarelor americane,

că el a descoperit urmele orașelor Sodoma și Gomora în fundul mării moarte.

Tot în fundul acestei mări teologul american ar fi descoperit stâncă de piatră, în care a fost trasformată femeia lui Lot, în clipa când aceasta s'a uitat în direcțiunea cetăților blăstămate.

Dr. Kyle pretinde, că a descoperit și casa, în care se refugiase Lot cu cele două fiice ale sale.

Redacțional. Neprimind manuscrisul la timp, continuarea articolului „Gramatica română a lui Gheorghe Lazăr etc.” va urma abia în numărul viitor.

Bibliografie.

A apărut :

„Biserica Ortodoxă Română” revista Sfântului Sinod. Seria II, anul 42, nr. (517) 4 (Aprilie 1924). București. Abonament anual: 100 Lei.

„Ramuri — Drum drept”. Anul XVIII, nr 8—9 (15 Aprilie — 1 Maiu 1924. Craiova. Abonament anual: 100 Lei.

Dr Gh. Ciuhandu: „Reorganizarea centrelor noastre eparhiale și unificarea bisericească. Prețul?

Dr. Gh. Ciuhandu: „Preoți români cari rup pecețile cu Roma”, numărul 1 din biblioteca „La vatra sufletească a neamului”, care a început se apăra în editura Tipografiei diecezană din Arad. Prețul: 12 Lei

Recomandăm cu toată căldura broșurile de mai sus ale păr. Gh. Ciuhandu. Atragem atențiunea On. preoțimi îndeosebi asupra broșurei a doua, care conține actele trecerei la biserica noastră a păr. protopresb. Dr. Stefan Pop și a păr. Ioan Pasca. Această broșură, menită a arăta lumina cea adevărată, care duce la izbăvirea neamului, trebuie răspândită în cercul cât mai larg al poporului credincios.

I. C. Buracu: „Heracle, Hercules, Ioan Iorgovan și Băile Herculanee. Mituri, tradițiuni, balade, legende și povestiri. Editura autorului. Prețul: 10 Lei.

Publicațiune de licitație.

În baza încuviințării Ven. Consistor diecezan ort. român din Caransebeș ddto 29 Martie 1924 st. v. Nr. 1557 E. ex. 1914., se escrie licitație publică cu oferte închise pentru darea în întreprindere a zidirei bisericii ortodoxe române din Deliblata.

Licitația se va ținea Duminecă, la 8 Iunie 1924 st. n., la orele 4. p. m., în casa bisericii din Deliblata.

Suma preliminară este 1.200.000 Dinari. Ofertele sigilate se vor înainta până la 5 Iunie 1924. st. n., orele 5 p. m., la oficiul parohial ort. rom. din Deliblata.

La deschiderea ofertelor vor putea lua parte și vor semna procesul verbal de licitație și ofertanții sau reprezentanții lor.

Ofertele întârziate sau telegrafice nu se vor lua în considerare.

Fiecare ofertant va depune deodată cu ofertul, la epitropia bisericii 50.000 Dinari, adică cincizeci mii Dinari, vadiu în numărar sau în efecte garantate de stat.

Acest vadiu întreprinzătorul îl va întregi înainte de încheierea contractului la 6% după suma oferită, drept garanță definitivă.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de a preferi pe acel întreprinzător, în care are mai multă încredere.

Planurile, devizul și condițiunile generale se pot vedea zilnic la oficiul parohial ortodox român din Deliblata.

Deliblata, din ședința comitetului parohial ortodox român, ținută la 25. Aprilie 1924. st. n.

Sava Guțu

președinte.

1—3

Virgil Mihailoviciu

inv. notar.

Cornel Jurca

paroh ort. rom.

Nr. 36 Exec. 1924.

Edict de licitațiune.

Subscrisul esmis judecătoresc, conform §-ului 102 al Legeii LX. din anul 1881, prin aceasta publică, că în urma decisului Judecăt. de ocol din Teregova de sub Nr. G. 3061—1922 cu ocaziunea eșepturii execuției escontative la 7-lea Mai 1923 în favoarea reclamant. Prima cassă de păstrare din Caransebeș contra debitorului din com. Cuptoare pentru suma de 3096 Lei — b. și accesorii am cuprins 3 vase de comină, stupi, coșuri pentru albiși, un car de tovară, diferite mărfuri din prăvălie, etc. în preț de 5870 Lei — bani, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea licitației, în urma decisului Judecăt. de ocol Teregova pentru suma de 3096 Lei — bani capital și total spese procesuale 1360 Lei — bani stătorite deja, defige termin la locuința secestratului în comuna **Cuptoare la 22-lea Mai 1924 orele 4 p. m.** și cei ce doresc a lua parte se somează cu aceea observare, că mobilele menționate la această licitație, conform §-ilor 107 și 108 ai Legei LX. din 1881, pe lângă plata în numerar, în caz de lipsă sub prețul esmiterii, se vor vinde celui ce va promite mai mare preț.

Întrucât mobilele ce trebuiesc vândute sunt secestrate și de alții, conform §-ului al Legii din 1908, se ordonează și în favoarea acestora.

Teregova, la 28-lea Aprilie 1924.

Frideric Wagner

executor judecătoresc.

La Tipografia și Librăria Diecezană, Caransebeș

au sosit diferite **obiecte bisericești:**

cădelnițe, candelă, potire, discuri, steluțe, sfeșnice, etc.

No. 1296/1924.

LICITAȚIE.

Se publică spre cunoștință generală, că la Comunitatea de avere a fostului regiment confinar româno-bănățean nr. 13 din Caransebeș în ziua de **29 Mai 1924. ora 11. a. m.** se va ține licitație publică, prin oferte închise, pentru vânzarea următoarelor stocuri de lemne de foc:

1. Din depozitul dela gara C. F. R. Valeamare-Voislova al firmei „Rusca“ s. p. a. pentru exploatarea de păduri 126 (unasutadoauăzeci și șase) vagoane lemne de foc de fag, calitate bună (țăpligă sănătoasă fără noduri), uscate, provenite din producțiunea anului precedent, ab vagon gara Valeamare-Voislova.

Procurarea vagoanelor cade în sarcina societății „Rusca“.

Garanția provizorie 5040 (cincimiipatruzeci) Lei.

2. Din depozitul dela gara C. F. R. Glimboca al firmei „Bistra“ s. p. a. pentru exploatarea de păduri 157 (unasutăcincizeci și șapte) vagoane lemne de foc de fag, calitatea ca sub pct. 1., ab vagon gara Glimboca.

Procurarea vagoanelor cade în sarcina societății „Bistra“.

Garanția provizorie 6280 (șasemiidoauăsute optzeci) Lei.

3. Din depozitul dela gara C. F. R. Teregova al firmei Hugo Weisz et. Comp. 116 (unasutașasesprezece) vagoane lemne de foc de fag, calitatea ca sub pct. 1., ab vagon gara Teregova.

Procurarea vagoanelor cade în sarcina firmei Hugo Weisz et. Comp.

Garanția provizorie 4640 (patrumișasesutepatruzeci) Lei.

Lemnele se pot vedea în depozitele indicate sub 1—3.

Ofertele se vor înainta separat pentru fiecare grup.

Se admit oferte și numai pentru un singur grup.

Ofertele se vor înainta până la ora 10 a. m. din 29 Mai 1924. Oferte întrate după aceas-ta oră și ofertele telegrafice nu se vor lua în considerare.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Direcțiunea silvică a Comunității de avere în Caransebeș, precum și la ocolul silvic Ohababistra și ocolul silvic Teregova.

Caransebeș, la 9. Mai 1924.

**Comitetul Comunității de avere
Caransebeș (județul Caraș-Severin).**

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ

se afla următoarele cărți

de

Dr. PETRU BARBU

Cărți de Religione pentru școlile primare:

Istorioare religioase-morale.

Istorioare biblice.

Istorioare bisericești.

Catihismul.

Cărți de Religione pentru școlile secundare:

Istoria Testamentului vechiu.

Istoria Testamentului nou.

Istoria bisericească.

Învățătura bisericii creștine ortodoxe: Dogmele,

Morala și Liturgica bisericii.

Carte de Rugăciuni și Cântări bisericești întocmită și tipărită întâia oară cu binecuvântarea Fericitului Preasfințit Episcop *Nicolae Popca*.

Elemente de Catihetică sau Metodica Religiei. Ed. II. Arad 1915.

Școala modernă și Religionea la noi. Caransebeș, 1916.

Un cuvânt la reformarea învățământului religios. Caransebeș, 1922.

Catehizarea în școlile primare — Cum aș catihiza eu? Caransebeș, 1923.

Isus Hristos, Vieța Mântuitorului lumii istorisită cu cuvintele Sfintei Scripturi. Edițiunea III, București, 1916.

Proprietatea
Consistorului diecezei ort.
române a Caransebeșului.

VILA DOBOȘAN
din Băile Erculane

Otel cu bun renume aproape de centru. • Apeduct, lumină electrică, serviciu prompt, prețuri moderate. • Regiune romantică de o frumseță rară. • Vila stă oaspeților la dispoziție începând cu 1 Mai până la sfârșitul lui Octombrie. • Informațiuni dă:

Administrația „Vilei Doboșan”
in Băile Erculane.